

Uchwała Nr XXXVII/ 218/09
Rady Miejskiej w Połańcu
z dnia 26 maja 2009r.

w sprawie: wzniesienia pomnika

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: 2001 r. Nr 142 poz. 1591 zm. Dz. U. z 2002r. Nr 23 poz. 220, Nr 62. poz. 558, Nr 113. poz. 984, Nr 153. poz.1271, Nr 214. poz.1806, z 2003r. Nr 80. poz. 717, Nr 162. poz.1568, z 2004r. Nr 102. poz.1055, Nr 116. poz.1203, Nr 167. poz.1759, z 2005r. Nr 172. poz.1441, Nr 175. poz.1457, z 2006. Nr 17. poz.128, Nr 181. poz.1337, z 2007r. Nr 48. poz.327, Nr 138. poz. 974, Nr 173. poz. 1218, z 2008r. Nr 180 poz. 1111, Nr 223 poz. 1458),

Rada Miejska w Połańcu uchwala, co następuje:

§ 1

Wyrazić zgodę na wzniesienie w Połańcu, na działce nr 5887/2 przy ulicy Czarnieckiego pomnik – dla upamiętnienia dowódców Oddziału Partyzanckiego Armii Krajowej „Jędrusie”, Polskiego Państwa Podziemnego oraz poległych i represjonowanych mieszkańców Połańca i okolic.

§ 2

1. Mapka określająca lokalizację pomnika stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Treść napisu na pomniku stanowi załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Stanisław Lolo

Uzasadnienie
do uchwały Nr XXXVII/218/09
Rady Miejskiej w Połańcu
z dnia 26 maja 2009r. w sprawie wzniesienia pomnika

"Jędrusie" – to oddział partyzancki wywodzący się z organizacji konspiracyjnej „Odwet”, działający w okresie od wiosny 1941 r. do końca wojny na Ziemi Sandomierskiej.

Założycielem i pierwszym dowódcą „Jędrusiów” był Władysław Jasiński ps. "Jędrus", twórca organizacji konspiracyjnej „Odwet” w Tarnobrzegu. W okresie marzec - czerwiec 1941 r. Niemcy dokonali licznych aresztowań wśród jej członków, powodując duże trudności w działalności struktur podziemnych. W. Jasiński podjął wtedy decyzję o utworzeniu leśnego oddziału dywersyjno - bojowego. Jego nazwa pochodziła od pseudonimu W. Jasińskiego, a ten od zdrobniałego imienia jego 5-letniego synka, Andrzeja.

Początkowo oddział prowadził przede wszystkim rekwizycje w majątkach zarządzanych przez Niemców oraz kolportaż podziemnego pisma "Odwet". "Jędrusie" przywrócili też porządek na swoim obszarze, likwidując bandy rabunkowe i leśne bimbrownie. Po pewnym czasie rozwinęli działalność; wykonywali kary śmierci na niemieckich agentach i konfidentach oraz najbardziej szkodliwych granatowych policjantach, wymierzali chłostę osobom szczególnie wysługującym się okupantowi. Prowadzili szkolenie wojskowe oraz działania charytatywne, polegające na niesieniu pomocy aresztowanym i ich rodzinom oraz organizowanie sieci punktów wysyłkowych paczek żywnościowych dla polskich jeńców osadzonych w obozach niemieckich. W tym czasie oddział liczył ok. 60 ludzi.

Po śmierci W. Jasińskiego 9 stycznia 1943 r. w starciu z niemiecką żandarmerią w Trzciance, nowym dowódcą "Jędrusiów" został Józef Wiącek ps. "Sowa". Nawiązano współpracę z Armią Krajową i Batalionami Chłopskimi. W tym czasie „Jędrusie” przeprowadzili dwie najślynniejsze akcje zbrojne. 12 marca 1943 r. oddział wspólnie z miejscową placówką AK rozbił niemieckie więzienie w Opatowie, uwalniając około 80 więźniów. W akcji uczestniczyło zaledwie kilkunastu ludzi, podczas gdy niemiecki garnizon ok. 380 żołnierzy. 29 marca 1943 "Jędrusie" dokonali - wspólnie z patrolem bojowym AK – kolejnej, podobnej akcji w Mielcu. Uwolniono wówczas ok. 180 osób. W listopadzie "Jędrusie" jako zwarta jednostka organizacyjna podporządkowani zostali dowództwu AK, ale do końca zachowali nazwę i pełną odrębność. Z innych akcji oddziału wymienić można m.in. uderzenie na banki w Staszowie i Mielcu, zdobycie transportu cukru na stacji kolejowej w Bogorii, obronę wsi Strużki przed pacyfikacją, rozbicie niemieckich taborów w Osieczku, walkę z Niemcami w Dziebałtowie, 2-dniową bitwę w obronie ludności Radoszyc, bitwę z jednostkami dywizji pancerniej Waffen – SS pod Radkowem, walkę w Lasach Siekierzynskich (Góry Świętokrzyskie) z jednostkami przeprowadzającymi obławę na partyzantów. 12 czerwca 1944 r. do "Jędrusiów" dołączyli partyzanci Lotnej Grupy AK "Orlicza" w liczbie ok. 40 partyzantów.

W okresie akcji "Burza" "Jędrusie" stali się 4. kompanią 2 Pułku Piechoty Legionów AK Ziemi Sandomierskiej. W owym czasie oddział liczył ponad 250 ludzi. Wraz z całym Pułkiem podjęli marsz na pomoc walczącej Warszawie, docierając do Nowego Miasta nad Pilicą, gdzie 24 sierpnia 1944r. cała 2 Dywizja Piechoty Legionów AK otrzymała rozkaz powrotu na Kielecczyznę. Tam nawiązano kontakt z sowiecką czołwką pancerną plk Draguńskiego i współdziałano ściśle w walkach toczących się o przyczółek Sandomiersko - Baranowski. Po rozczłonkowaniu 2. pp Leg. AK, "Jędrusie" przedostali się w Góry Świętokrzyskie, gdzie pozostali do stycznia 1945 r., czyli do wkroczenia na te tereny Sowietów. Wówczas oddział został rozwiązany. Wkrótce nastąpiły represje i aresztowania przez NKWD i UB. Wielu "Jędrusiów" zostało zesłanych na Syberię do łagrów, część otrzymała długoletnie wyroki więzienia.

W Sulisławicach znajduje się izba pamięci "Jędrusiów". Są oni patronem kilku szkół i drużyn harcerskich m.in. w Smerdynie, Połańcu, Hufca ZHP Tarnobrzeg oraz tarnobrzezkiej organizacji "Strzelec". W Połańcu, przy udziale władz samorządowych i Towarzystwa Kościuszkowskiego organizowane były od 1991 roku spotkania koleżeńskie byłych żołnierzy oddziału partyzanckiego „Jędrusie”. Połaniec do dziś pozostaje siedzibą Stowarzyszenia Komбатantów „Jędrusiów”, Żołnierzy Armii Krajowej, Ich Rodzin i Sympatyków. Dowódcami oddziału byli kolejno: Władysław Jasiński ps. „Jędrus” (1909 - 1943). Organizator i założyciel „Odvetu” i Oddziału Partyzanckiego Armii Krajowej „Jędrusie”. Zginął w Trzciance w nierównej walce z SS i gestapo. Władysław Jasiński został pośmiertnie odznaczony Srebrnym Krzyżem Orderu Virtuti Militari.

Józef Wiącek ps. „Sowa” (1912 - 1990). Po śmierci Władysława Jasińskiego dowódca oddziału partyzanckiego „Jędrusie”. Podporządkował oddział Armii Krajowej. Odważny i dzielny partyzant. Pod jego dowództwem „Jędrusie” rozbili więzienia w Opatowie i Mielcu. Dokonał wielu odważnych ataków na SS i gestapo oraz Wehrmacht. Ciężko raniony przez UB, a następnie uwięziony. Ulaskawiony na mocy amnestii. Zmarł w Kwidzynie. Odznaczony Krzyżem Virtuti Militari.

Wzniesienie pomnika bohaterskim partyzantom będzie utrwaleniem pamięci o tamtych trudnych czasach i ludziach, którzy podjęli walkę o niepodległość Polski. Projekt uchwały jest zgodny z treścią i intencją wniosku Zarządu Stowarzyszenia Kombatanów „Jędrusiów”, Żołnierzy Armii Krajowej, Ich Rodzin i Sympatyków. Zasługi i powody dla których umieszcza się na tablicy termin Polska Podziemia są powszechnie znane.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ

mgr Stanisław Jędrzejko

**Załącznik Nr 4
do uchwały Nr XXXVII/218/09
z dnia 26 maja 2009 roku**

PRZEWODNICZKA
RADY MIASTECZKOWEJ

Sty

1-5891

Załącznik Nr 2

do Uchwały Nr XXXVII/218/09

z dnia 26 maja 2009 roku

CHWAŁA I PAMIĘĆ

Żołnierzom Wojska Polskiego

walczącym na wszystkich frontach II Wojny Światowej

Żołnierzom Polski Podziemnej

walczącym w Kraju a w szczególności

na ziemiach naszej „małej ojczyzny”

- Połańca i jego okolic o wyzwolenie

legendarnej grupie partyzanckiej „Jędrusie”

i ich twórcy i pierwszemu dowódcy- Władysławowi Jasińskiemu-” Jędrusiowi”

i późniejszemu następcy - Józefowi Wiąckowi - „Sowie”

CHWAŁA I PAMIĘĆ

Ofiarom II Wojny Światowej

poległym - pomordowanym i prześladowanym

którzy pod hasłem: BÓG-HONOR-OJCZYŻNA walczyli
z Niemcami i Sowiecką Rosją

Mieszkańcom Ziemi Połanieckiej – uczestnikom i ofiarom tych walk
w tym zesłańcom na Sybir

Cześć i Chwała Polsce Walczącej!

Spółeczeństwo Miasta i Gminy Połaniec

Połaniec, dn. ....

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTKIEJ
Stuy
mgr Stanisław Jędo